

NAPREJ

Glasilo jugoslovanske socialno demokratične stranke.

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak dan popoldne.

Uredništvo in upravnništvo v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6, I. nadst. Učiteljska tiskarna.

Naročnina: po pošti z dostavljanjem na dom za celo leto K 42.—, za pol leta K 21.—, za četrt leta K 10.50, za mesec K 3.50. Za Nemčijo celo leto K 46, za ostalo tujino in Ameriko K 54.

Inserati: Enostopna peti vrstica 30 v; pogojen prostor K 1.—; razglašeni in poslani vrstica po 60 v; večkratne objave po dogovoru primeren popust.

Reklamacije za list so poštne proste.

Posamezna številka 20 vinarjev.

Bulgarija je obupala.

Povsem nenadoma je prišla vest, da je solunska vojska predrila bulgarsko fronto ter da je takoj po porazu Bulgarija zaprosila v Solunu pogajanja in mir. Nehote se spominjamo ob tej priliki, da Bulgarija ni bila nikdar stanovalna zaveznica, marveč je zlasti v prav kratki dobi od leta 1908. že večkrat menjala zvezo sedaj s temi silami sedaj z onimi, kakor ji je to pač bolje prijalo. Leta 1908. je Avstro-Ogrska anektirala Bosno in Hercegovino, Bulgarija pa je dobila Orientško železnico s pomočjo monarhije. Takoj nato je stopila Bulgarija v balkansko zvezo s Srbijo in Grčijo, da prične vojno proti Turčiji in se je zavezala s Srbijo proti monarhiji, ruski car pa je bil določen za razsodnika med državami balkanske zveze. Po zmagi nad Turčijo Bulgarija ni hotela priznati cara za razsodnika in zopet se je zatekla k Avstro-Ogrski, ki ji je pomagala, kar je zlasti poostrišlo nasprotje med monarhijo in Srbijo. In ob početku svetovne vojne je Bulgarija dolgo omahovala, kam bi se priklopila. Šele po zmagah nad Srbi in Rusijo se je odločila za centralne države. Ko je pa bila premagana tudi Rumunija, je stavila velikanske imperialistične zahteve. Najprej je bila proti obnovitvi Srbije sploh; ta naj bi se razdelila med Avstro-Ogrsko in Bulgarijo, pozneje pa je zahtevala vso Dobrudžo, kos grške Macedonije, velik kos Srbije z bogatim rudniškim timoškim ozemljem in glavnim mestom Nišem, zaradi česar so tudi bila nespornostna v četverozvezi.

Prišla pa je katastrofa. Nedavno je padel Radoslavov in sedaj je ministrski predsednik Malinov, ki se najbrže ne uema z dosedanjim vojno politiko in ob tej priliki išče pri drugi skupini velesil zaščito Bulgarije. Iz nemških poročil namreč posnemamo, kar je tudi prav verjetno, ker je Bulgarija takorekoč že sedem let neprestano v vojni, da se tam nahajata dve nasprotni struji: za ententno in za centralne države. Iz poročil je tudi umeti, da celo v vojski ni enotnosti. Malinov je ponudil mir sicer s pritrdilom večinskih strank, nikakor pa ne sporazumno z zaveznicami. In kaj se sedaj dogaja? Avstro-Ogrska in Nemčija poročata, da pošiljata svoje vojaštvo na pomoč, pomoč pošiljata seveda oni struji, ki je za nadaljevanje vojne, ki naj prepreči oziroma popravi katastrofo. Nedogledne so torej že danes posledice obeh akcij. Mirovna ponudba ima zaslombo, centralne države pa tudi. Če se torej stvar ne okrene, preti Bulgariji velika nevarnost, da se vname doma usodna meščanska vojna. Kakor so nastale neznosne razmere v Rusiji vsled vtikanja domačih in tujih elementov, ki pospešujejo različna stremjenja vsak po svoje, tako se utegnejo razviti tudi razmere v Bulgariji usodno. Nedvomno marljivo bulgar-

ski kmet ne razume inteligentnih imperialistov, da si se je vojskoval dolgo vrsto let z vztrajnostjo, ne razume več te potrebe, razume jo temmanj, ker vidi, da je velik del prebivalstva za mir. Vse to prepričanje pa pospešuje poraz in obup, da si trdijo v osrednjih državah, da to ni važen dogodek, in nemogoče je po takem dogodku, kakor je ponudba miru po porazu, zopet popolnoma dvigniti vojno razpoloženje.

Trocki in Brest-Litovski mir.

Leon Trockij, bivši komisar za zunanje zadeve, glavni zastopnik Rusije pri Brestovskih mirovniških pogajanjih in sedaj najvišji vojni komisar sovjetske republike, je izdal pred kratkim v Berni zanimivo knjižico naslovljeno: »Od oktobrske revolucije do Brestovskega miru«. Spis ima na sebi vse znake naglice in nervoznosti. In je bila knjižica res napisana v odmorih Brestovskih mirovniških pogajanj ter je namenjena v prvi vrsti nemškimi delavcem. V predgovoru se izrazi Trockij prav odkrito glede na modalitete pri mirovniških pogajanjih in pravi: »Kadar smo govorili s Kuhlmannom in Czerninom, je šla naša misel do naših prijateljev in sodrugov Karla Liebknechta in Frica Adlerja«. Predgovor je bil napisan ves v Brestu dne 25. februarja 1918. Ta zanimiva monografija vsebuje torej le dve prvi periodi boljševiške vlade: Prevzete vlade v svoje roke in konec vojne. Spis je poln revolucionarnega navdušenja in ima obrnjeno svojo ost zlasti proti nemškemu ali, bolj rečeno, pruskemu militarizmu.

Najprej pripoveduje Trockij o progresivnem razpadu meščanskih in socialrevolucionarnih strank na Ruskem, od marca do oktobra. Poglavitni in neodoljivi impulsi so dobili boljševiki od vročega hrepenenja po miru, ki je vladalo v vrstah vojaštva, ki je bilo sito vojne čez glavo. Iz okopov so prihajali v Petersburški sovjet dan na dan delegatje z vprašanji: »Koliko časa bo trajala se vojna, tega ne moremo več prenašati«. Obenem so pravili: »Vojaki na fronti vam pošiljajo potom nas tale »ultimatum«. Ako se do 1. oktobra ne bo naredilo ničesar resnega za mir, bomo zapustili zakope in vse vojaštvo se bo vrnilo v zaledje«.

Kakor rečeno: Neodoljivo hrepenenje ruskega ljudstva po miru, je omogočilo boljševikom, da so prevzeli v svoje roke državne vaje. A njihova prva in poglavitna dolžnost je bila, da naredi takoj nekaj praktičnega v svrhu miru. Šest tednov je poteklo v nepločovitih razgovorih z entento v to, da bi se ententne velesile uvedle pogajanja v svrhu splošnega miru. Boljševiki so dobivali v odgovor le žuganja. Zato so se maščevali s tem, da so publicirali tajne pogodbe med Rusijo in entento — in s tem, da so pričeli sami pogajanja za separaten mir z

Nemčijo, dobro vedoč, da bodo pogoji za Rusijo trdi. Vse to je zakrivila v prvi vrsti ententa s svojim neumljivim postopanjem.

Nemško izjavo, češ, da so centralne velesile pripravljene na mirovna pogajanja na podlagi samoodločbe narodov, je Trockij takoj pravilno presojal. Razumel je, da je to le hinavska laž. Ruskim delavskim slojem se je pa zdela izjava državnikov centralnih velesil kot znak bojazni posedujočih slojev v centralnih državah pred eventualno revolucijo. Toliko večja je bila potrptost, ko se je pozneje pokazala nenasitna pohlepnost nemškega imperializma. Čemu je pravzaprav na svetu ta diplomacija tako lažnjiva in ki dela vedno narobe od tega, kar govori. Trockij tolmači tako dvojno igro Kuhlmannovo. Le-ta je vedel prav dobro, da je Rusija hrepenela po miru. Da omogoči boljševikom sklep miru, je sestavil neke površne demokratično dekorativne formule misleč, da se bodo boljševiki vsedli nanje, ne da bi protestirali proti prikritim in neprikritim željam nemškega aneksionizma. Boljševiki so se pa zadovoljili skleniti pozneje mir pod še slabšimi pogoji, rajši kakor da bi se odrekli, obsoditi Nemčijo nad njenim postopanjem.

Edina šaljiva nota pri Brestovskih pogajanjih je bil general Hofmann. Boljševiki smo razumeli takoj, da napram birokratično-kurjalni logiki Kuhlmannu in hinavskemu cinizmu Czerninovem, je stala gola resnica vseh pogajanj v militaristični brutalnosti generala Hofmanna. Ruska revolucija je podpirala vse, kar je bila prisiljena. Ona ni hotela narediti lepe geste in častno umreti. Raje se je zadovoljila s čakanjem ker je hotela pridobiti si na času

Vojna poročila.

Boji v Albaniji.

Dunaj, 28. septembra. Uradno se razglša: Na italijanski fronti nobenih posebnih dogodkov. Na albanskem bojišču so odbile naše čete sovražne napade zapadno Ohiidskega jezera na odseku, ki so ga prevzeli v obrambo Bulgarij.

Dunaj, 29. septembra. Uradno se razglša: Na italijanski fronti nič novega. V Albaniji so se ob morški obali in pri Beratju izjalovili italijanski napadi.

Nova velka bitka na zapadu.

Berlin, 28. septembra. (Uradno.) Angleži napadajo v smeri na Cambrai in južno odtod. Francozi nadaljujejo svoje napade v Champagni, Amerikanci pa vzhodno Argonov. Delni snuki in delni napadi med Ypernom in Scarpo, kakor tudi med Ailetto in Aisno so spremljevali velike napadalne operacije nasprotnika. — Armadna sku-

LISTEK.

Iz revij.

V Zagrebu izhaja več revij, mesečnikov in ena tedenska, ki so važne tudi za nas Slovence. Ne bo odveč, če čitatelje »Napreja« seznanimo z njimi. Gojiti se bo sicer moralo s Hrvatji in Srbi še ožje stike v svrhu boljšega spoznavanja med seboj. Smo eden narod, ali — ločeni smo vse preveč drug od drugega! —

Juraj Demetrovič ureja in razpošilja po jugoslovanskem svetu že drugo leto tednik »Hrvatska Njiva«. Posrečilo se mu je zbrati krog odličnih literatov in publicistov, tako, da je vsaka številka prav zelo zanimljiva. Veliko piše sam Juraj Demetrovič, ki se skriva pod različni psevdonimi. Njegovi članki n. pr. o agrarni reformi v Hrvatski so zelo vestno in skrbno sestavljeni. Studija o Karlu Marksu je bila objavljena prigodom Marksove stoletnice; Demetrovič je v nji očrtal delo in vrednost K. Marksa nad vse pregledno in izčrpljivo. Uvodni članki, ki se pečajo z dnevnimi političnimi vprašanji, so prav dobra informacija o naših jugoslovanskih političnih vprašanjih; presojajo dogodke iz naprednega, svobodomiselnega in demokratičnega vidika. V eni zadnjih števil (broj 34 od 31. kolovoza) je priobčil v Hrvatski Njivi tudi sodrug Vilim Bukšeg, članek »Kdo naj skrbi za delavska stanovanja«. O tem sta v št. 26 in

28 pisala gg. Gjermanovič in Ehrlich, ki sta povdarjala važnost zidanja delavskih stanovanj. Gjermanovič polaga največjo važnost in uspeh na združnem temelju. Ehrlich pa v tem, da podjetniki zidajo za svoje delavce hiše. Bukšeg pa je mnenja, da je prva dolžnost občine, da zida delavska stanovanja kot svoje lastne hiše na svojih tleh, druga dolžnost pa, da podpira stremljenje potom združ skrbeti za delavska stanovanja. — Zanimljivo je stališče Hrvatske Njive in njene skupine glede Narodne koncentracije. O tem pravi (str. 583): »Narodna koncentracija mora biti falanga boraca jedinstvenih pogleda na naše narodno jedinstvo, a ne smije biti nikakva hermafroditiska tvorba koja dopusta svakojake separatističke tendence, jer da ove tobože ne škoda«. Hrv. Njiva se je zato odločila za taktiko, da pobija vse, kar škoduje vstvarjanju jugoslovanske ideologije v našem narodu, vsled tega bojuje proti škofoma Mahniča in Jegliču ter proti klerikalnim zagrebškim »Novinam«, ker je mnenja, da naši narodni stvariški škodujejo oni, ki hočejo verske razdore v narodu. Narodno jedinstvo se ne sme eksploatirati v nobene zasebne namene!

»Hrvatska Njiva« je res zanimljiv in poučen tednik. Tiska se v Hrvatskem tiskarskem zavodu. Stane 36 kron na leto.

V isti tiskarni v Zagrebu izhaja Ženski Svijet, mesečnik za kulturne, socialne in politične interese jugoslovanskih žen, ki ga ureja znana pisateljica Zofka Kvederova. Dober list, napreden list. Vanj dopisujejo

in v njem sodelujejo tako Hrvatice kot Srbkinje in Slovenke. Slovenskega gradiva je bolj malo, če tudi je urednica sama Slovenka — ker je pri nas premalo žena, ki bi večkrat zapisale na papir, kar mislijo in čutijo, ter s tem otvorile nekako »žensko gibanje«. Pri nas na Slovenskem se le od časa do časa pojavi kakšna žena, ki hoče nekaj, ali ker ni takoj uspeha, izgine in z njo tudi gibanje. Imeli smo »Slovenko«, »Ženski vestnik«, »Slovensko ženo« itd. — kakega ženskega gibanja, ki bi posegalo v življenje naroda z vso občutnostjo, takega gibanja ni... Niti toliko ga ni, da bi mogel »Narodni Svet« poklicati v svojo sredo nekaj zastopnic, ki bi reprezentirale organizirano ženstvo. Zofka Kvederova hoče ustvariti tako žensko gibanje na našem jugu. Želeti ji je — in mi to želimo! — obilo uspeha. Naj se ne ustraši, ovir in težav!

Vitimir Korač izdaja socialistično smotro pod imenom »Novo Društvo«. Doslej so izšli trije zvezki prve knjige. V uvodnem članku prvega zvezka razlaga V. Korač kot urednik namen svojega lista, »Naša će smotra prema svemu tome biti sociološka, politička i kulturna. Zastupat ćemo podpuno slobodu mišljenja i diskusije, pa ju u punoj mjeri garantiramo svakom našem suradniku... Novo Društvo ima određen socialno politički pravac, izradjeno sociološko gledište, jasan program i jasne ciljeve. Predma ćemo osobitu pažnju posvetiti nacionalnom problemu, ne će naš list biti skladište nacionalističkih fraza, već zdravog nacionalnog preporodnog rada. Nacionalni i socialistički rad se po našem mnijenju nipošto ne izklu-

Novi poveljniki bulgarske fronte.

Dunaj, 29. septembra. Na čelo bulgarskih čet, ki bodo nadaljevale boj proti ententi, se je postavil bivši vrhovni poveljnik bolgarskih armad v srbsko-bulgarski vojni leta 1913., general Savov. Za poveljnika avstroogrskih čet, odposlanih v Bolgariji na pomoč, je imenovan general Pflauser-Baltin.

V Nemčiji še ne obupavajo.

Berlin, 29. septembra. Na merodajnih mestih se položaj na Balkanu nikakor ne presoja pesimistično. Katastrofa se bo vojaško še lahko zajezila. Nemške in avstroogrške čete, ki so na potu, so tako močne, da zamorejo ustaviti prodiranje ententnih čet, ki ne štejejo nad 200.000 mož. Neresnične so vesti, da je bolgarski vrhovni poveljnik postopal sporazumno z Malinovem. Ni se bati, da bi srbsko zasedeno ozemlje prišlo v nevarnost; istotako je vsaka nevarnost za Ogrsko izključena. Nevarnost za Sofijo bo kmalu odstranjena. Vkljub temu, da je bolgarsko odposlanstvo že odpotovalo, se tu nadejajo, da Bolgarija prenegljuje Malinovo postopanje še popravi.

Dve bulgarski diviziji položili orožje.

Dunaj, 28. septembra. Iz diplomatičnih krogov se poroča: Armada entente, ki je pričela ofenzivo, je štela le 150.000 mož, dočim so bile nasprotno sile močnejše. Toda dve bulgarski diviziji sta položili orožje in tako se je ententni armadi posrečilo prebiti bulgarsko fronto.

Malinov namerava strmoglaviti kralja Ferdinanda.

Berlin, 29. septembra. »Berliner Tageblatt« poroča iz Sofije, da namerava Malinov kabinet strmoglaviti kralja Ferdinanda in na ta način uglasiti pot mirni poravnavi z entento. Vladna skupina Malinova je pripravljena odpovedati se osvojenemu srbskemu ozemlju, zahteva pa kot kompenzacijo znaten del turške posesti v Evropi. V bolgarskih vladnih krogih upajo, da bo mogoče na tej podlagi doseči mir z entento.

Malinov postopal v soglasju s pristojnimi faktorji.

Sofija, 29. septembra. Bolgarska brzojavna agentura poroča: V nasprotju z nemškim poročilom, da je ministrski predsednik Malinov glede premirja postopal na lastno pest, se izjavlja na pristojnem bolgarskem mestu, da je Malinov storil svoje korake v popolnem soglasju s pristojnimi državnimi faktorji.

Nemške čete v Sofiji.

Dunaj, 28. septembra. »8. Uhr-Abendblatt« javlja iz Sofije, da so včeraj ponoči prispeli nemške pomožne čete v Sofijo, kjer so bile sprejete z velikim navdušenjem.

Ententni pohod na Balkanu.

Dunaj, 29. septembra. Macedonsko bojišče. Italijanski generalnoštabsko poročilo: Dne 25. t. m. so prodrle naše čete v zvezi z alijanci do črte Dučinj-Vrbiani-Malo. Sovražnik se je trdovratno upiral, toda na vzhodnem pobočju dragiščevskih in babskih gora, smo ga energično napadli, porazili in razpršili. Naše kolone so odbile sovražne zadnje straže in zasedle prihodnji dan Kruševo. Dne 27. t. m. so zavojevale ves gorski masiv, ki se dviguje med Črno in voliško dolino. Dosegli smo cesto Monastir-Kičevo.

London, 28. septembra. Srbsko poročilo: Srbi so dosegli 26. t. m. Radovišče in prišli v Veles, kjer so ujeli mnogo sovražnih čet, branečih trdnjavo. Nato so nadaljevali svoj pohod proti Štipu. Tudi tu so napravili ogromno število, po večini nemških, ujetnikov.

Atene, 27. septembra. Grške čete, ki skupno operirajo z angleškimi, so prišle do veleškega mostu in se polastile ceste, ki vodi v ozemlje severno Doiranskega jezera.

Ententa odklanja premirje z Bolgarijo.

London, 28. septembra. Reuterjev urad poroča iz Pariza: Vrhovni poveljnik alijantnih armad v Macedoniji je francosko vlado obvestil, da je bolgarski parlamentar zaprosil, naj počiva orožje 48 ur v svrhu, da se omogoči prihod dveh odposlancev bolgarske vlade, ki se nameravata pogajati o pogojih premirja in miru. Vrhovni poveljnik je odgovoril, da ne more dovoliti nobenega premirja, pač pa je pripravljen sprejeti odposlance bolgarske vlade, ki bi se s pravičnimi pooblastili in v spremstvu častnikov-parlamentarjev oglasili na angleški črti.

Ententni pogoji za premirje.

London, 29. septembra. Reuterjev urad poroča, da se angleški odgovor na bolgarski predlog glede premirja krije z odgovorom vrhovnega vojaškega poveljnika. Angleški odgovor izjavlja, da se vojaške operacije ne morejo ustaviti. Anglija obvešča bolgarsko vlado, da je

mir mogoč le tedaj, če se Bolgarija v popolnem loči od Turčije ter od Nemčije in Avstroogrške. Zavezniške vlade zahtevajo garancijo za varstvo vojaških operacij in proti nastopanju nemških čet v Bolgariji. Ureditev balkanskih razmer se pridrži splošni mirovni konferenci. Sedaj gre za to, da se izključi vsaka možnost nadaljnjega ogrožanja s strani bolgarske armade in vsaka uporaba bolgarskih čet v prilog centralnim državam. Bolgarija mora izprazniti vse od njenih čet zasedeno ozemlje izven bolgarskih državnih mej. Če Bolgarija teh pogojev ne sprejme, je izključeno vsako premirje pod drugimi pogoji.

Tudi Turčija za separaten mir.

Dunaj, 28. septembra. »Neues Wiener Journal« prinaša iz ententnega časopisja vest, da bo vsled bulgarskega poraza Turčija pripravljena skleniti separaten mir z entento.

Wilson o zvezi narodov.

London, 28. septembra. Predsednik Wilson je izjavil v Novem Jorku na predvečer svobodnostnega posojila med drugim naslednje: Konec ne more biti pobotanje z interesi, temveč popolnoma nedvoumno sprejetje načela, da so interesi najšibkejši ravno tako sveti kot oni najjačjih. Le to razumemo pod trajnim mirom. Alijanci so soglasno mnenja, da ni mogoče skleniti miru s centralnimi državami na podlagi kake kupčije, ker so se z njimi že pogajali in jih opazovali, kako so se pogajali tudi z drugimi, namreč v Brestu-Litovskem in Bukareštu. Cena za trajen mir je nepristranska pravičnost in nepogrešljivo sredstvo zato je zveza narodov, ki temelji na pogodbah, katere bodo obvezne. Ustanovitev zveze in ugotovitev njenih namenov morata tvoriti bistveni del mirovnih pogajanj.

Kraljevska komedija na Finskem.

Helsingfors, 28. septembra. Deželni zbor je imel danes na dnevnem redu novo volitev predsedstva, čigar dosedanji predsednik in drugi podpredsednik, oba republikanca, sta bila izključena iz predsedstva. Za predsednika je bil izvoljen profesor Ingman, starofinec, za prvega podpredsednika Ahmavara, mladofinec in za drugega podpredsednika Šved Schybergson. Pri včerajšnjem posvetovanju mladofinske deželnozbornske frakcije je prišlo med monarhističnimi in republikanskimi frakcijskimi člani do soglasja glede sestave svobodnomiselne ustavne osnove, ki naj se izvrši še pred volitvijo kralja.

Predlog holandskih socialistov.

Haag, 29. septembra. (Uradno.) Einknop, Konthek, Ravensteyn in Kroyt, člani socialno demokratične stranke in socialistične stranke, to je socialnerevolucionarnih strank, so predlagali zbornici, naj ta odgovori na prestolni govor. V uvodu svojega predloga izjavljajo: Vlada naj zve, da zahteva revolucionarno in delavsko prebivalstvo Holandske, da se postavijo člani odstopivše vlade pod obtožbo in naj se nemudoma naznani, kako hoče usmeriti vlada svojo notranjo in zunanjo politiko, da odpomore vedno rastoči prehranjevalni stiski širokih mas. Tudi poslanec Troelstra je vložil drugi zbornici predlog za odgovor na prestolni govor.

Hertling in Hintze odpotovala v glavni stan.

Berlin, 29. septembra. Državni kancler grof Hertling in državni tajnik v. Hintze sta sinoči odpotovala v nemški glavni stan.

Zveza s Sofijo še pretrgana.

Dunaj, 29. septembra. Direktna zveza s Sofijo je še pretrgana. Dunaj je še vedno navezan na poročila, ki jih pošilja Malinova vlada.

Ženska volilna pravica na Holandskem.

Haag, 27. septembra. Korespondenčni urad poroča: Marchand in drugi so vložili v drugi zbornici predlog za spremembo volilne pravice v smislu uvedbe aktivne volilne pravice za ženske. Predlagatelji opozarjajo, da je uvedba postala še nujnejša, neodklonljiva, odkar je dovolilo prebivalstvo ženskam pristop v vse reprezentativne korporacije. Kot termin za uvedbo aktivne ženske volilne pravice so določili 1. januar 1922.

Srbska vlada v Bitolju.

Zeneva, 28. septembra. Srbska vlada je svoj uradni sedež z otoka Krfa premestila v Bitoli.

Aprovizacija.

S seje mestnega aprovizačnega odseka, dne 27. septembra 1918. V smislu zadnjega sejnega sklepa je bilo podano poročilo o uvedbi centralnega klanja. Potem ko je mestna aprovizacija sklenila ustanoviti centralno klavnico,

se sedaj oglašajo se deželno mesto za vnovčevanje živine in reklamira centralno klanje zase. Poslalo je mestni aprovizaciji dopis, v katerem kratkoma naznanja, da bo začelo s 1. novembrom oddajati mestni aprovizaciji mesto živine meso. Po obširni debati, v kateri se je povdarjalo, da spada centralna klavnica med tiste neobhodne naprave, v kateri mora imeti mestna občina iz javnih interesov absolutno pravico do svobodne samoodločbe, se izreče odsek za takojšnjo rešitev tega nujnega vprašanja ter sklone, da mora ostati centralno klanje v rokah mestne občine. Tudi mestna občina graška je uvedla centralno klanje v svojem lastnem delokrogu. Naproša se c. kr. deželna vlada, da takoj skliče deželno komisijo za promet z živino, katere izvrševalni organ je deželno mesto za klavno živino, da se tako reši zadeva v prilog konsumentov, katerih zastopnica je mestna občina. Odsek sklone sklicati posebno anketo ter povabiti k njej tudi ljubljanske mesarje, da se po možnosti najde pot, kako bi bilo centralno klanje izvesti v zadovoljnost konsumentov in prizadete obrti. — Popolna omejitev prometa z nahrbtniki je zelo težko zadela prebivalstvo. Mestna občina je najodločneje protestirala proti tej krivici prehranjevalnega urada na Dunaju, vendar protesti do danes še niso našli nobenega odziva. Le to je dovoljeno, da sme posameznik prinesiti v mesto brez vsakega transportnega dovoljenja v nahrbtniku do 10 kg krompirja. Če ima kdo več kot 10 kg krompirja v nahrbtniku se mu ga neobzirno zapleni.

Krompir za VI. okraj. Stranke VI. okraja prejmejo krompir v torek dne 1. oktobra t. l. pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je ta-le red: Od 8. do 9. št. 1 do 160, od 9. do 10. št. 161 do 320, od 10. do 11. št. 321 do 480, popoldne od pol 2. do pol 3. št. 481 do 640, od pol 3. do pol 4. št. 641 do 800, od pol 4. do pol 5. št. 801 do 960, od pol 5. do pol 6. št. 961 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 5 kg krompirja. Kilogram stane 34 vinarjev. Pripraviti je treba drobiž.

Petrolej za obrtnike. Obrtniki, ki imajo več kakor enega delavca in ki rabijo v svoji delavnici več kakor eno luč, in ki so že vložili letošnje leto vprašalno polo za petrolej, se vabijo, da se zglase zanesljivo dne 3. in 4. oktobra od 8. do 12. dopoldne v veliki dvorani na magistratu, kjer dobe obrtniške karte za petrolej (»O«-karte). Kedaj se bode dobil petrolej na O-karte se objavi v listih. Obrtniki, ki letos še niso vložili vprašalne pole za petrolej, naj se zglase dne 5. oktobra dopoldne v veliki dvorani na magistratu, kjer dobe vprašalne pole za petrolej. Kdor ne pride pravočasno, naj sam sobi pripiše izgubo petroleja, ker se bode petrolej, ki je na razpolago takoj razdelil. Vsak obrtnik mora prinesiti s seboj tudi rudečo ali zeleno legitimacijo na katero dobiva krušne karte.

Aprovizacija južne železnice. V torek, dne 1. oktobra se prične mesečna delitev po sledečem redu: Od 8. zjutraj in brez presledka do 4. popoldne po navedenih številkah: torek od št. 1 do 600, sredo od št. 601 do 1200, četrtek od št. 1201 do 1800, petek od št. 1801 do 2400, sobota od št. 2401 do 3000, ponedeljek od št. 3001 do 3600, torek št. 3601 do konca. Konsumente se vljudno prosi, da se natančno držijo reda, in da prinesejo vreče za moko s seboj. Krompir se bode delilo naprej.

Izdajatelj in odgovorni urednik

Josip Peteljan.

Tisk »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani.

Učiteljska tiskarna

Ljubljana Francišškanska ul. 6,

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Tiskovine za šole, županstva in urade. Najmodernejše plakate in vabila za shode in veselice. . .

Letne zaključke

Najmodernejša uredba za tiskanje listov, knjig, brošur, itd. . .

Stereotipija. — Litografija.

Rudarji pozor!

Rudar iz Trbovelj ali Zagorja, ki bi hotel zamenjati službo z rudarjem v Fohnsdorfu, naj to naznani J. Hribovšek, Bevško št. 51, Trbovlje.

Išče se za samostojno delo sposobna uradnica za uradovanje v nekem društvu. Plača po dogovoru. — Nastop takoj. Ponudbe je poslati na upravo »NAPREJA«.